

Miljøtilladelse til hestehold
Slisagergaard
Torslunde 24, 4520 Svinninge
Efter §16b (uden BAT) i husdyrbrugloven
Holbæk Kommune
23. maj 2019

Datablad § 16b tilladelse uden BAT	
Ansøger	Heste-Herregårdspension Aggersvold APS CVR: 29442304 v/ejendomsformidler Claus Clausen tlf. 20111468
Ansøgers adresse	Tornbrinken 24, 4450 Jyderup
Bedriften	Slisagergaard
Ejer af bedriften	NB: Nye ejer pr. 1. maj 2019: Kit og Mikkel Helmig Kjærgaard
Tlf.	Kit: 20702136 og Mikkel: 31759744
Mail	Kitk72@hotmail.com og mikkel.helmig@cph.dk
CVR	40498990
CHR	Ingen
Ejendomsnummer	3160018727
Matrikler	2a Torslunde By, Kundby
Husdyrbrugstype	§ 16b (uden BAT) Flexgruppe Alle Kvæg, Heste, Får og Geder med et produktionsareal på 519 m ² og en ammoniakemission under 750 kg NH ₃ -N pr. år
Ansøgningskema nr. i www. husdyrgodkendelse.dk	210805
Konsulent	Agrovi v/konsulent Mette Gold Frederiksen tlf. 29335989 Mail: mgf@agrovi.dk
Myndighed	Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed Virksomhed og Miljø, Landbrugsteam Tlf.: 72364120 Mail: landbrug@holb.dk
Sagsbehandler	Lone Lauritzen, mail: lolau@holb.dk
Journal nr.	19/12590

Indholdsfortegnelse

Indhold

Tilladelse	3
Afgørelse om miljøtilladelse til dyregruppe Alle kvæg, heste, får og geder.	4
Høring	6
Offentliggørelse af afgørelsen	6
Vilkår	7
Resumé	10
Tilladelsens forudsætninger.....	12
Vurdering.....	13
Produktionsareal og dyrehold	13
Landskabsvurdering af ansøgt lovliggørelse af staldbygninger og ridebane mm.	13
Afstandskrav	15
Gødningsopbevaringsanlæg	16
Opbevaringskapacitet	17
Lugt	17
BAT og miljøteknologi	18
Ammoniakdeposition og natur	18
Bilag IV-arter	21
Andre gener - fluer, rotter, støv, støj, transport	23
Støv	26
Dødedyr	26
Affald	26
Bilag	27

Tilladelse

Denne miljøtilladelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve tilladelsen med de vilkår, Holbæk Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes af have på omgivelserne. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, der meddeles i miljøtilladelsen.

Afgørelse om miljøtilladelse til dyregruppe Alle kvæg, heste, får og geder.

Holbæk Kommune meddeler tilladelse til hestebrug på husdyrbruget Slisagergaard beliggende Torslunde 24, 4520 Svinninge, matrikelnummer 2a Torslunde By, Kundby.

Der gives tilladelse til et samlet produktionsareal på 519 m² (dybstrøelse) fordelt på 5 staldafsnit, jf. bilag 1. Alle staldafsnit kan benytte til dyrehold med flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder på dybstrøelse hele året.

Der søges om lovliggørelse af udendørs hestebokse (staldafsnit 2) og tilbygning til eksisterende hestestald (staldafsnit 5) samt etablering af to stk. læskure på foldene (staldafsnit 3 + 4). Eksisterende hestestald (staldafsnit 1) ændres ikke.

Derudover ansøges der om lovliggørelse af ny ridebane 20 x 60 m etableret ca. 1990-92, lovliggørelse af ny overkørsel til Torslundevej og tilhørende ny parkeringsplads etableret mellem 1996-1999 samt om lovliggørelse af Roundpen med diameter på ca. 20 m etableret ca. 2002-2004.

Der ansøges om ændret anvendelse i overflødiggjort maskinhus til en tilbygning og forlængelse af eksisterende ridehal.

Miljøtilladelsen omfatter husdyrbrugets dyrehold, tilhørende staldanlæg, gødningslagre og andre driftsbygninger til brug for husdyrholdet.

Holbæk Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen bl.a. ved, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Holbæk Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugloven¹.

Miljøtilladelsen gives med hjemmel i § 16b (uden BAT) i husdyrbrugloven¹ med de vilkår som fremgår af tilladelsen, samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og tilladelsens vilkår overholdes. Tilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter tilladelsesdatoen. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Miljøtilladelsen fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne miljøtilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrbrugloven. Dog kan vilkårene til enhver tid ændres efter reglerne i § 40, stk. 2.

---

¹ nr. 1020 af 6. juli 2018 lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

² nr. 1467 af 6. december 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af dig, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og naboer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen være indgivet til Miljø- og Fødevarerklagenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort, regnes klagefristen dog altid fra datoen for offentliggørelsen. Det vil sige, at klagefristen i dette tilfælde er den 20. juni 2019, senest klokken 23:59.

Du skal klage via Klageportalen ved at logge på med din NEM-ID på www.borger.dk eller www.virk.dk. Du kan finde nærmere information om, hvordan man klager via Nævnenes Hus' hjemmeside (www.naevneneshus.dk).

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, vil du blive opkrævet et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Holbæk Kommune, att. Vækst og Bæredygtighed. Kommunen sender derefter din anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage har normalt ikke opsættende virkning. Det vil sige at afgørelsen kan udnyttes, mens klagen behandles – medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed, den 23. maj 2019

Lone Lauritzen
Miljøtekniker

Høring

Udkast til miljøtilladelsen har været i høring i perioden fra den 6. maj 2019 til 20. maj 2019.

Følgende har modtaget udkastet:

- Ansøger og ejendomsformidler Claus Clausen v/Heste-Herregårdspension Aggersvold, Tornbrinken 24, 4450 Jyderup.
- Ny ejer af ejendommen pr. 1. maj 2019: Kit og Mikkel Helmig Kjærgaard.
- Ansøgers konsulent Mette Gold Frederiksen v/Agrovi
- Ejere af nabomatrikler med og uden beboelse, hvis matrikel der støder op til husdyrbruget.

Denne høringsrunde gav ikke anledning til bemærkninger.

Offentliggørelse af afgørelsen

Miljøtilladelsen er annonceret den 23. maj 2019 på kommunens hjemmeside

<http://planer.holbaek.dk/dk/planportal>.

Afgørelsen om miljøtilladelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden dma.mst.dk.

Følgende har fået tilsendt afgørelsen:

- Ny ejer af ejendommen Kit og Mikkel Helmig Kjærgaard
- Ansøger: Ejendomsformidler Claus Clausen v/Heste-Herregårdspension Aggersvold, Tornbrinken 24, 4450 Jyderup
- Ansøgers konsulent Mette Gold Frederiksen v/Agrovi mail: mg@agrovi.dk
- Myndigheder og organisationer:
  - Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
  - Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Sjælland, Rolighedsvej 7, 4180 Sorø, sjl@sst.dk
  - Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
  - Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
  - Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
  - Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen, holbaek@dn.dk, dnholbaek-sager@dn.dk
  - Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk
  - Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk og holbaek@dof.dk

Vilkår

Tilladelsen gives under forudsætning af, at husdyrbruget beliggende Torslundevej 24, 4520 Svinninge opfylder følgende vilkår:

Generelle vilkår:

1. Miljøtilladelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter vedrørende husdyrbruget beliggende Torslunde 24, 4520 Svinninge.
2. Husdyrbruget med tilhørende anlæg skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nr. 210805 af 18. marts 2019 med de tilhørende versioner, de supplerende oplysninger og med de vilkår, der fremgår af tilladelsen.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget og kunne fremvises ved tilsyn. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af eventuelt ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Vilkår vedr. produktionsareal og dyrehold:

4. De forskellige staldafsnit skal anvendes til de dyregrupper og med de gulvtyper, der fremgår af skema i vilkår 5.
5. Husdyrproduktionen skal etableres i henhold til nedenstående skema og produktionsarealet må samlet set ikke overstige 519 m²:

Staldafsnit*	Dyre-/Flexgruppe	Gulvsystem	Produktionsareal m ²
1. Hestestald m. 22 bokse (eksisterende stald)	Alle kvæg, Heste, Får og Geder	Dybstrøelse	220
2. Udendørs hestebokse (4 stk. hestebokse)	Alle kvæg, Heste, Får og Geder	Dybstrøelse	49
3. Læskur	Alle kvæg, Heste, Får og Geder	Dybstrøelse	65
4. Læskur	Alle kvæg, Heste, Får og Geder	Dybstrøelse	65
5. Ny hestestald (6. stk. hestebokse)	Alle kvæg, Heste, Får og Geder	Dybstrøelse	120
I alt			519

*) placering af stalden og produktionsareal heri fremgår af bilag 1

Vilkår vedr. gener:

6. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Opstår der problemer med fluer fra husdyrene, skal der iværksættes bekæmpelse, der som minimum skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
7. Der skal føres logbog over den fluebekæmpelse, der foretages på husdyrbruget. Af logbogen skal fremgå, hvor og hvornår der fluebekæmpes i staldene, samt hvilke midler der anvendes, se bilag 7 eksempel på en logbog.
8. Dokumentation for indkøbt fluebekæmpelse skal gemmes i mindst 5 år og kunne fremvises ved tilsyn.
9. Der skal til enhver tid tilstræbes at vedligeholde, renholde og rydde op på ejendommens indendørs og udendørs arealer, så der ikke opstår risiko for opformering af fluer samt tilhold af skadedyr (rotter

mv.). Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

10. Ejendommen skal indrettes, så der ikke opstår væsentlige støv- og støjgener for omkringliggende nabobeboelser, samlet bebyggelse, i byzone eller virksomheder.
11. Egne transporter til og fra ejendommen skal i størst muligt omfang ske på hverdage i tidsrummet 7.00 – 18.00.
12. Porte og døre skal så vidt muligt holdes lukket, således støj- og lysgener fra anlæg, brugere og dyr begrænses.
13. Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, jævnfør nedenstående tabel.

Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	
Mandag-fredag	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00 - 22.00	
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 22.00	
Mandag-fredag	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 22.00 - 07.00	
Søn- og helligdage	kl. 22.00 - 07.00	

Støjvilkår omfatter al støj fra husdyrbruget – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsbedriften på ejendommens bygningsparcel, og ikke støj fra for eksempel markdriften.

Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger. Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

14. Hvis underlaget i hestefoldene efter Kommunens vurdering er så tørt, at støvet herfra er til gene for naboerne, må hestefoldene ikke må benyttes. Hvis foldene vandes tilstrækkeligt at det ikke støver, kan foldene benyttes. Dette gælder også for øvrige udendørsarealer.
15. Udendørs belysning må opsættes svarende til gadelamper der lyser nedad ved roundpen og ridebane. Ved parkeringsplads kan der opsættes lave pullerter. I øvrigt kan der opsættes nedadrettet belysning på bygninger. Belysningen skal fungere som orienteringslys på ejendommen.
16. Belysning i forbindelse med ridebane og roundpen skal slukkes når faciliteterne ikke benyttes.
17. Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke give anledning til væsentlige gener for naboer og trafikken på nærliggende veje. Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lysgener, der

vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om at der skal gennemføres hjælpende foranstaltninger.

Vilkår vedr. ophør af produktionen

18. Ved ophør af husdyrbruget på ejendommen fjernes alle foder- og hjælpemiddelrester.

Resumé

Ansøgning

Heste-Herregårdspension Aggersvold har via miljøkonsulent v/Argrovi søgt om miljøtilladelse efter § 16b til flexgruppe Alle Kvæg, Heste, Får og Geder på adressen Torslunde 24, 4520 Svinninge. Ejendommen er i mellemtiden solgt pr 1. maj 2019 til ny ejer Kit og Mikkel Helmig Kjærsgaard.

Ansøger står som tidligere ejer Aggersvold Gods v/ejendomsformidler Klaus Clausen.

Det eksisterende hestebrug var drevet delvist som hestepension og stutteri. Nye ejer ønsker primært, at have eget hestestutteri på ejendommen.

Ansøgningen er en ændring fra tilladt dyrehold bestående af heste under 15 dyreenheder (DE) til ansøgning om tilladelse efter husdyrbruglovens³ § 16b uden BAT til husdyrbrug bestående af flexgruppe: Alle Kvæg, Heste, Får og Geder. Husdyrbruget har et produktionsareal på mere end 100 m² samt over 200 m² jf. fravigelserne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁴ § 7.

Der ansøges om lovliggørelse af

- Tilbygning til eksisterende hestestald med 6 hestebokse og vandspiltov (staldafsnit 5) etableret ca. 2008.
- Udendørs hestebokse med 4. stk. bokse (staldafsnit 2) etableret ca. 2014.
- Hestewalker indrettet i sidebygning til ridehallen (opført som tilskuerpladser i 1986).
- Udendørs ridebane 20 x 60 m etableret vest for ejendommen og etableret mellem 1996-1999.
- Roundpen med diameter på ca. 20 m etableret mellem 2002 – 2004.
- Ny indkørsel (overkørsel til Torslundevej) og parkeringsplads etableret mellem 1996-1999.

Der ansøges desuden om

- Ændret anvendelse af eksisterende overflødiggjort maskinhal (byggeanmeldt 2005 etableret 2008) til ny anvendelse som forlængelse af eksisterende ridehal (anmeldt og godkendt i 1986).
- Etablering af to nye læskure på hver ca. 65 m² samt opstilling af 5. stk. foderhække på foldene.

Produktionsarealet på ejendommen er anmeldt til i alt 519 m² dybstrøelsesareal fordelt på i alt 5 staldafsnit jf. bilag 1. Alle 5 staldafsnit kan benyttes til flexgruppen: Alle Kvæg, Heste, Får og Geder hele året.

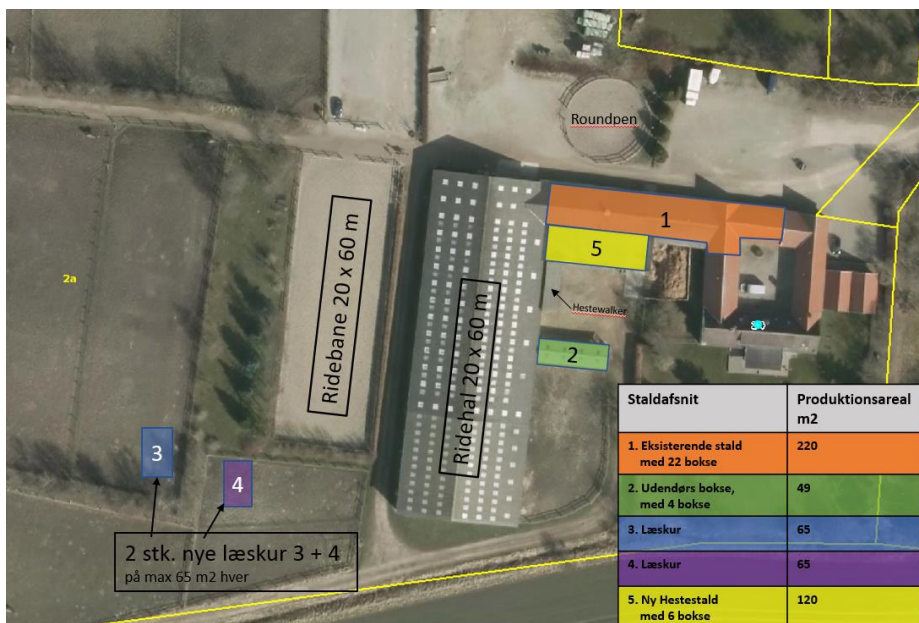
Den samlede ammoniakfordampning fra husdyrbruget inkl. gødningslager beregnes til i alt 490,8 kg NH₃-N pr år. Størrelsen af det ansøgte produktionsareal er over 200 m² med en beregnet ammoniakfordampning under 750 kg NH₃-N pr år. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne om tilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven³ uden BAT-krav.

Driften af det ansøgt husdyrbrug anmeldes ændret fra det eksisterende rent hestehold til fremover at kunne bestå af dyre-/flexgruppe Alle Kvæg, Heste, Får og Geder.

---

³ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 256 af 24. marts 2017, Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven)

⁴ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug. (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Figur 1. Oversigt over ejendommens staldafsnit, gødningslager og øvrige driftsbygninger. Se desuden bilag 1.

Beliggenhed og Planmæssige forhold

Ejendommen ligger i landzone i udkanten af landsbyen Torslunde. I landzone kan der opføres nye driftsbygninger i tilknytning til eksisterende landbrugsejendomme. Der kan som udgangspunkt kun gives tilladelse til at opføre fritliggende driftsbygninger, hvis det ikke er muligt at placere disse i tilknytning til ejendommens øvrige bygninger.

Ejendommen ligger herudover indenfor område, der i Holbæk Kommuneplan 2017 er omfattet af følgende udpegninger: Højspænding arealreservation, Særligt værdifuldt landbrugsområde, Kirkeomgivelser, Skovrejsning uønsket, Naturbeskyttelsesområde, Grønt Danmarkskort og Kommuneplanramme 9.L04 landsbyafgrænsning Torslunde.

Ejendommen ligger desuden indenfor Holbæk Kommunes Landskabsplan område 12 Torslunde.

De udpegninger der er relevante i forhold til det ansøgte beskrives i miljøtilladelsens vurdering. Beskrivelse af udpegningerne kan desuden ses i kommuneplanen <http://kommuneplan2017.holbaek.dk/>.

Forurening og gener fra anlæg

Det ansøgte produktionsareal giver ikke anledning til væsentlig merdeposition af ammoniak til naturområderne beliggende omkring staldanlægget. Lugtgeneafstanden overholdes i ansøgt drift både til nærmeste nabo og samlet bebyggelse.

Tilladelsens forudsætninger

Ansøgningen om miljøtilladelse til husdyrbruget med tilhørende anlæg på Torslunde 24, 4520 Svinninge blive indsendt den 18. marts 2019. Ansøgningen til husdyrbruget har en ammoniak emission på mindre end 750 kg N/pr/år, derfor meddeles tilladelsen i henhold til § 16b uden BAT i husdyrbrugsloven.

Oplysningerne i ansøgningsskema nr. 210805 Version 7 og yderligere oplysninger beskrevet herunder ligger til grund for vurderingerne i det følgende afsnit.

Ejendommen Torslunde 24 har en husdyrproduktionstilladelse til dyrehold bestående af hestehold under 15 dyreenheder (DE) fastlagt ved tilsyn.

Det ansøgte omfatter et totalt staldareal på 792 m² og et produktionsareal på 519 m² fordelt på 5 staldafsnit. Staldenes placering og produktionsareal fremgår med farvemarkering af figur 1 samt bilag 1.

I alle staldafsnit er valgt flexgruppe med dyretype Alle Kvæg, Heste, Får og Geder. Staldene er i brug hele året.

Drift og produktionsareal i eksisterende hestestald anført som staldafsnit 1 er uændret i ansøgt og nudrift. Ved denne ansøgning lovliggøres staldafsnit 2 og 5, som bygninger, der i praksis er etableret henholdsvis 2014 og 2008.

Den etablerede overkørsel til Torslundevej lovliggøres sammen med den tilhørende parkeringsplads.

Derudover gives der tilladelse til etablering af to stk. læskur på maksimalt 65 m² hver (Staldafsnit 3-4) på foldene.

Ejendommens husdyrbrug kan dermed betragtes som udvidet med produktionsareal i staldafsnit 2-5.

Der skal senest 15. august 2019 fremsendes en afløbsplan fra autoriseret kloakmester på afløb fra staldene til opsamlingsbeholder. Afløb fra stalde og møddingplads skal ledes til opsamlingsbeholder. Alternativ skal afløb fra stalden afblændes.

Vurdering

Indledning

Holbæk Kommune skal ved afgørelse om tilladelse efter § 16b i husdyrbrugsloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet. Kommunen skal desuden vurdere om husdyrbruget kan drives på stedet uden, at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Produktionsareal og dyrehold

Det ansøgte husdyranlæg består af i alt 519 m² fast gulv/dybstrøelsesareal og dyretyper i flexgruppe: Alle Kvæg, Heste, Får og Geder, der fremgår af tabel 1 herunder.

Tabel 1 Staldafsnit og areal størrelse:

Stald	Staldareal (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Tilladt dyretype Flexgruppe	Gulvtype
1 Hestestald m. 22 bokse (eksisterende stald)	462	220	Alle Kvæg, Heste, Får og Geder	Dybstrøelse
2 Udendørs hestebokse (4 stk. hestebokse)	65	49	Alle Kvæg, Heste, Får og Geder	Dybstrøelse
3 Nyt Læskur	72	65	Alle Kvæg, Heste, Får og Geder	Dybstrøelse
4 Nyt Læskur	73	65	Alle Kvæg, Heste, Får og Geder	Dybstrøelse
5 Ny hestestald (6. stk. hestebokse)	120	120	Alle Kvæg, Heste, Får og Geder	Dybstrøelse
I alt	792	519		

Det er størrelsen på det ansøgte produktionsareal, gulv- og dyretype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Derfor må der kun gå den dyretype oplyst i ansøgningen på de produktionsarealer, der er angivet i tabel 1 og bilag 1. Alle staldafsnit må bruges hele året. Der stilles vilkår om, at det ansøgte produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes.

Landskabsvurdering af ansøgt lovliggørelse af staldbygninger og ridebane mm.

Ejendommen er registeret som en ejendom med landbrugspligt.

Der er ansøgt om lovliggørelse af

1. Tilbygning til eksisterende hestestald med 6 hestebokse og vandspiltov (staldafsnit 5) etableret ca. 2008. Stalden er udført i hvide stålplader.
2. Udendørs hestebokse med 4. stk. bokse (staldafsnit 2) etableret ca. 2014. Stalden er udført i grå plastplanker.
3. Hestewalker indrettet i sidebygning til ridehallen (opført som tilskuerpladser i 1986).
4. Udendørs ridebane 20 x 60 m etableret vest for ejendommen og etableret mellem 1996-1999.
5. Roundpen med diameter på ca. 20 m etableret mellem 2002 – 2004. Banen er etableret med ridegrus, og der er opsat belysning svarende til gadelamper.
6. Ny indkørsel (overkørsel til Torslundevej) og parkeringsplads etableret mellem 1996-1999. Der er anlagt et areal på 20*60 meter, der kan anvendes til parkering. Langs arealets østlige kant er der etableret belysning i lav højde (bedlamper).

Der ansøges desuden om

7. Ændret anvendelse af eksisterende overflødiggjort maskinhal (byggeanmeldt 2005 etableret 2008) til ny anvendelse som forlængelse af eksisterende ridehal (anmeldt og godkendt i 1986).
Hallen er udført i lyse stålplader med mørkt tag.
8. Etablering af to nye læskure på hver ca. 65 m² samt opstilling af 5. stk. foderhække på foldene.
Læskurene udføres i træ, plader eller stål og fremstår i neutrale farver i form af mørke jordfarver.
Såfremt skurene udføres i træ, kan de fremstå uden maling.

Ejendommen er beliggende i den syd-vestlige del af landsbyen Torslunde. Beboelse og del af ejendommens staldbygninger ligger indenfor landsbyafgrænsningen, der er udlagt i kommuneplanen.

Ejendommen ligger indenfor område 12, Torslunde i Holbæk Kommunes Landskabsplan. Dette område er karakteriseret ved at være åbent landbrugsland i mellemskala. Landskabet omkring Torslunde er mere fladt end det markante landskab ved Kundby der er præget af hatbakker.

Området er endvidere udpeget som kirkeomgivelse i forhold til Kundby Kirke. Indenfor disse områder må der ikke ske ændringer, medmindre det kan ske uden at forringe oplevelsen af kirken væsentligt. Ved væsentlige til- og ombygninger af eksisterende bygninger, tekniske anlæg og lignende, skal det således sikres, at kirkens betydning for landskabet fastholdes.

Det vurderes, at ejendommens bygninger og de ønskede ændringer er tilpasset landskabet og den omkringliggende bebyggelse, idet ejendommen ligger i Torslunde landsby, og derfor opleves som en del af denne. Den bebyggelse der lovliggøres, er etableret mellem den eksisterende bebyggelse og de læskure, der tillades opført på ejendommens foldearealer etableres i tilknytning til de eksisterende bygninger. Det vurderes endvidere, at bebyggelsen og de ønskede ændringer ikke medføre en væsentlig ændring af oplevelsen af Kundby Kirke.

Vedrørende belysning

I landzone må der ikke etableres stærk lysudsendelse, herunder dominerende belysning, lysreklamer, permanente lysende vartegn eller lignende.

Den konkrete ejendom ligger i udkanten af Torslunde landsby, og området er således lyspåvirket som følge af den belysning, der er i forbindelse med boliger og anden bebyggelse i landsbyen. Det er derfor vurderet, at der kan opsættes belysning svarende til gadelamper ved roundpen og ridebane, der lyser nedad. Der kan opsættes belysning langs ridebanens østlige langside. Ved parkeringsplads kan der opsættes lave pullerter langs den østlige. I øvrigt kan der opsættes nedadrettet belysning på bygninger. Belysningen skal fungere som orienteringslys på ejendommen, og belysning i forbindelse med ridebane og roundpen skal slukkes når faciliteterne ikke benyttes.

Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lysgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres hjælpende foranstaltninger.

Afstandskrav

De generelle afstandskrav der fremgår af husdyrbrugloven er opsummeret i tabel 2. Her fremgår lovkravet og den aktuelle afstand.

Tabel 2. Generelle afstandskrav - jf. §§ 6 og 8 i husdyrbrugloven - afstande fra husdyrbrugets staldanlæg 1-5 og gødningsopbevaringsanlæg:

	Generelle afstandskrav meter	Konkret afstand meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	ca. 200*
Almene vandforsyningsanlæg	50	ca. 1.200
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	ca. 280
Offentlig vej og privat fællesvej	15	8
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	15
Naboskel	30	30
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	ca. 1.200
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	> 50
Nabobeboelse	50	60

*Ubenyttet brønd i gården, der ligger ca. 12 m fra møddingplads, er påbudt sløjfet senest 1. november 2019.

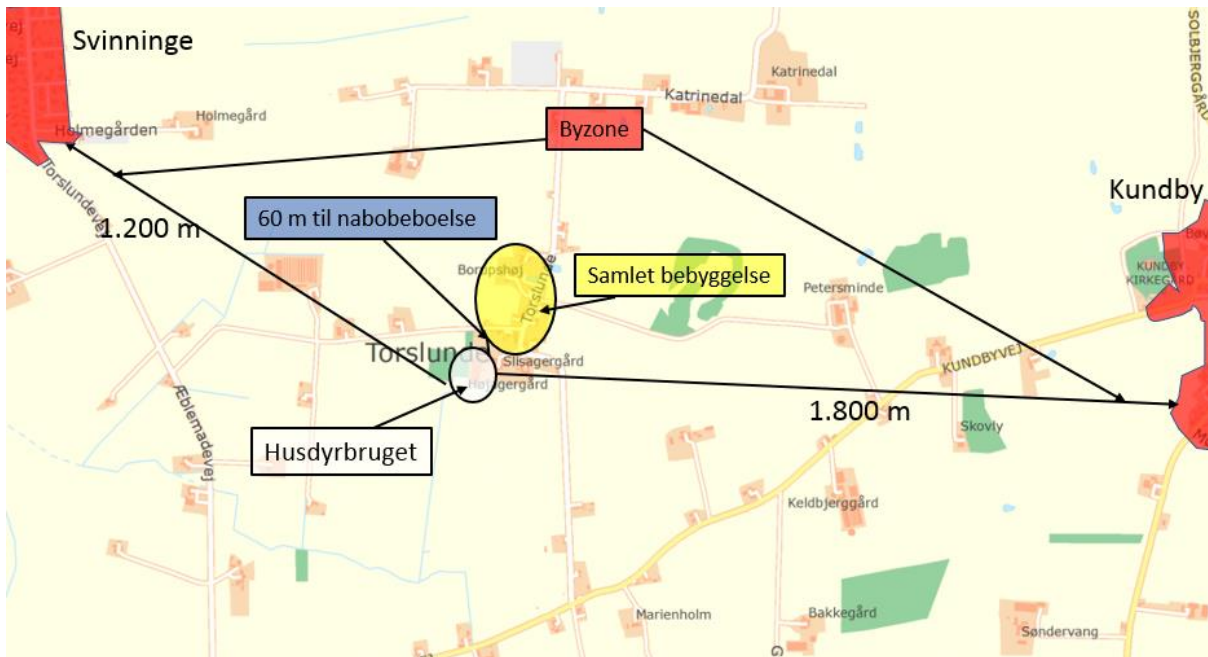
Figur 2 nedenfor angiver afstandene fra husdyrbruget til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse, by- og sommerhusområde.

Afstandskravene i husdyrbruglovens § 6 om forbudszoner gælder ved etablering, udvidelse og ændring af et eksisterende husdyranlæg. Udvidelser og ændringer er ikke tilladt i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv og erhvervsformål eller er udlagt til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende i en afstand mindre end 50 meter fra ovennævnte områder. Der skal desuden være minimum 50 meter til nabobeboelse.

Afstandskravene i § 6 i husdyrbrugloven er overholdt for alle staldanlæg. Den eksisterende stald (1) er beliggende 8 meter fra fælles privatvej (Byens gade). Der sker ingen ændringer til staldbygningen. Idet der ikke sker ændringer til eksisterende stald, skal der ikke ny ansøgning om dispensation for den manglende overholdelse af afstandskrav (15 meter til offentlig vej/privat fællesvej). Der er konstateret en ubenyttet brønd på gårdspladsen ved beboelsen. Brønden er 28. februar 2019 påbudt sløjfet senest 1. november 2019.

Ejendommens møddingplads er etableret ca. 1986 sammen med daværende ansøgte rideskole på ejendommen. Møddingpladsen er placeret ca. 5 meter fra ejendommens egen beboelse. Møddingspladsen ændres ikke ved den ansøgte drift. Der kræves dermed ikke ny ansøgning om dispensation for den manglende overholdelse af afstandskrav (15 meter til egen bolig).

Nord og øst for husdyrbruget er fem beboelser på nabomatrikler uden landbrugspligt placeret mellem 60-70 meter fra staldanlægget. Det er samtidig afstanden til samlet bebyggelse i landsbyen Torslunde. Afstandskrav om 50 meter fra stald til nabobeboelse er overholdt, men samlet set vurderes husdyrbruget at være forholdsvis tæt på nabobeboelser og samlet bebyggelse. Der fastsættes vilkår med henblik på at sikre, at de omkringboende ikke udsættes for unødige gene.

Figur 2. Afstande fra husdyrbruget til nærmeste nabobeboelse, der også ligger i samlet bebyggelse i landsbyen Torslunde samt afstanden til byzone i Svinninge og Kundby.

I henhold til husdyrbruglovens § 7 er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten inden eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter.

Der er ingen af de nævnte naturtyper inden for 10 m, nærmeste natur er et lille vandhul der ligger over 200 m væk. Afstandskrav i forhold til § 7 er hermed overholdt.

Gødningsopbevaringsanlæg

Til husdyrbruget er der en eksisterende ca. 80 m² møddingplads, der er etableret i forbindelse med anmeldelse af hestepension og rideskole i 1986.

Møddingpladsens sidebegrænsning består af staldvæg til en side og en ca. 2,5 m høj murafrænsning til to sider. Der er tagrender på nærliggende stalde. Rumfanget af møddingpladsen vurderes til ca. 200 m³. Murafrænsningen på ca. 2,5 m fungerer som en mur ind mod ejendommens egen beboelse. Beboelsen ligger ca. 5 meter fra møddingpladsen.

Ansøger oplyser, at der dagligt tilføres husdyrgødning/dybstrøelse til møddingpladsen. Møddingpladsen tømmes ca. 3-4 gange om året. Dybstrøelsen køres i overdækket markdepot. Markstakke placeres forskellige steder hvert år. Alternativ udspredes og nedpløjes dybstrøelsen direkte.

I ansøgningskemaet er der indtastet opbevaringsbeholder på 40 m³ ajlebeholder til møddingplads. Ansøger oplyser i miljøansøgningen, at der ikke er afløb fra møddingpladsen. Ansøger mener ikke det er nødvendigt med afløb fra møddingpladsen, da regnvand opsuges i dybstrøelsen og at der er så stor hældning ind på pladsen, at vandet ikke kan løbe ud fra pladsen. Ansøger har ud fra tidligere tilsynsnotater kendskab til, at der er en opmuret beholder (ca. 10 m²) på møddingpladsen og muligvis en nedgravet beholder (ca. 30 m³). Der er usikkerhed på rumfang og afløbsforholdene, da beholderne er ikke blevet tømt i ansøgers ejerperiode. Ansøger oplyser desuden, at der ikke er kendskab til afløbsforholdene fra vandsplidtov i stalderne men, at der senest august 2019 vil foreligge en afløbsplan fra autoriseret kloakmester på afløb fra vandsplidtovene i stalderne til opsamlingsbeholder.

Afløb fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg skal føres til opsamlingsbeholder. Alternativ kan afløb fra stalden afblændes.

Møddinger skal jf. de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen overdækkes med tætsluttende vandtæt materiale straks efter udlægningen af fast husdyrgødning/dybstrøelse.

Miljøtilladelsen forudsættes, at der senest 15. august 2019 fremsendes en afløbsplan fra autoriseret kloakmester på afløb fra staldene til opsamlingsbeholder. Alternativ skal afløb fra stalden afblændes.

Husdyrbrugets gødningshåndtering og -opbevaringen på møddingpladsen, vil blive vurderet og håndhævet i forbindelse med tilsyn. Eventuelt mangelfulde forhold vil blive håndhævet jf. de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Opbevaringskapacitet

Ejendommens gødningslager består af møddingplads på 80 m² med et rumfang på ca. 200 m³ og opsamlingsbeholder på i alt ca. 40 m³ beholderkapacitet.

Ansøger oplyser, at der for ca. 40 heste fra 700 kg og derover, på stald hele året, beregnes en dybstrøelsesproduktion på i alt 230 ton dybstrøelse årligt, svarene til omkring 300 m³ dybstrøelse årligt.

Hestene vil i praksis gå ude en del af året, men fordi der ofte bruges mere halm end normalt for dybstrøelse, vurderes den samlede årsproduktion af beregnet dybstrøelse som sandsynlig for driften. Med den nuværende beregning, vil der være opbevaringskapacitet til ca. 7-8 måneders tilførelse af husdyrgødning/dybstrøelse på møddingpladsen. Det vurderes, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til fast husdyrgødning/dybstrøelse, idet hestene i er udegående en del af året samtidig med, at der er mulighed for opbevaring af kompost i markdepot.

Med henvisning til afsnit om gødningsopbevaringsanlæg vil det efter fremsendelse af afløbsplan blive vurderet hvorvidt der er tilstrækkeligt opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning herunder møddingsvand samt opsamling fra vandspildtov i staldene. Eventuelt mangelfulde forhold vil blive håndhævet jf. de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugt

Det ansøgte produktionsareal er i drift hele året, derfor fratrækkes der ikke lugtbidrag for udegående dyr, jf. § 21 stk. 3 i husdyrgødkendelsesbekendtgørelsen. I praksis vil hestene være udegående en del af året. Se tabel 3 herunder.

Tabel 3 lugtemission fra staldafsnit tal fra ansøgningen.

Stald afsnit	Mdr. udegående	Faktisk lugt (LE/S)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktions areal m ²
Stald 1	0	682,0	2.860,0	220
Stald 2	0	151,9	637,0	49
Stald 3	0	201,5	845,0	65
Stald 4	0	201,5	845,0	65
Stald 5	0	372,0	1.560,0	120
Sum		1.608,9	6.747,0	519

Som det fremgår af tabel 4 nedenfor, er geneafstanden (korrigeret og ukorrigeret) kortere end den faktiske afstand. Det betyder, at lugtgenekriteriet til nærmeste nabo, samlet bebyggelse samt by og byzone er overholdt, se tabel 4 herunder. Nærmeste nabobeboelse Torslunde 26 og Torslundevej 68 er i denne ansøgning også nærmeste samlet bebyggelse i landsbyen Torslunde se figur 2.

Tabel 4 resultat af lugtberegninger fra ansøgningen

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Torslunde 26 	0	FMK	40,1*	40,1*	112	Ja
Torslundevej 68 	0	FMK	40,1*	40,1*	94,1	Ja
Aggersvoldvej 12 	0	FMK	71,3	71,3	4347,7	Ja
Torslunde 26 	0	FMK	71,3	71,3	112,1	Ja
Torslundevej 68 	0	FMK	71,3	71,3	94,1	Ja
Kundby By, Kundby 	0	FMK	126,8	126,8	1894,6	Ja
Svinninge By, Svinninge 	0	FMK	126,8	126,8	1314,3	Ja

Lugtgenskriterierne er overholdt og husdyrbrugets dyrehold vurderes ikke, at give anledning til lugtgener for omgivelserne. Der stilles derfor ikke vilkår vedrørende lugt.

BAT og miljøteknologi

Der er foretaget en beregning af ammoniaktabet via ansøgningsystemet på ”husdyrgodkendelse.dk”. Den totale emission af ammoniak fra husdyrbrugets anlæg beregnes årligt være på 490,8 kg NH₃-N/år. Da emissionen er under 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen ikke vurdere emissionen i forhold til bedste tilgængelige teknik (BAT). Der skal derfor heller ikke stilles vilkår til anvendelsen af bedst tilgængelige teknik (BAT).

Ammoniakdeposition og natur

Husdyrbrugloven skal bl.a. forbygge og begrænse forurening af natur, vand og jord. Der er derfor stillet krav til beskyttelse af naturområder i kraft af krav til maksimal mængde ammoniak afsat til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper.

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåren kvælstof (ammoniak). Øget tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager.

En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne, i nærheden af staldanlægget og opbevaringslager i det aktuelle projekt, kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Ammoniakemissionen i ansøgt drift og meremissionen er angivet i tabel 5 herunder.

Nogle af de angivne beregninger er foretaget i en scenarieberegning i husdyrgodkendelse.dk (skemanummer 211282) resten fremgår af ansøgningen.

Tabel 5: ammoniakemission i ansøgt drift og meremissionen i forhold til nudrift og 8 år tilbage:

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **490,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **310,6** (kg NH₃-N/år)

De ammoniakfølsomme naturtyper er inddelt i tre kategorier, det er beskrevet nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §2 og bilag 3. De forskellige naturpunkter fremgår af figur 3 og 4.

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er de ammoniakfølsomme naturtyper der fremgår af bilag 3 D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen uanset størrelsen der ligger indenfor Natura 2000-områder og er omfattet af udpegningsgrundlaget, samt heder og overdrev beliggende indenfor Natura 2000-områder.

Anlægget ligger ikke i eller nær ved internationale naturbeskyttelsesområder. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-området Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å ca. 8,6 km syd/øst for staldanlæg og opbevaringslager. Det næst tætteste er i Sejerø Bugt og Saltbæk Vig 9,3 km se figur 3.

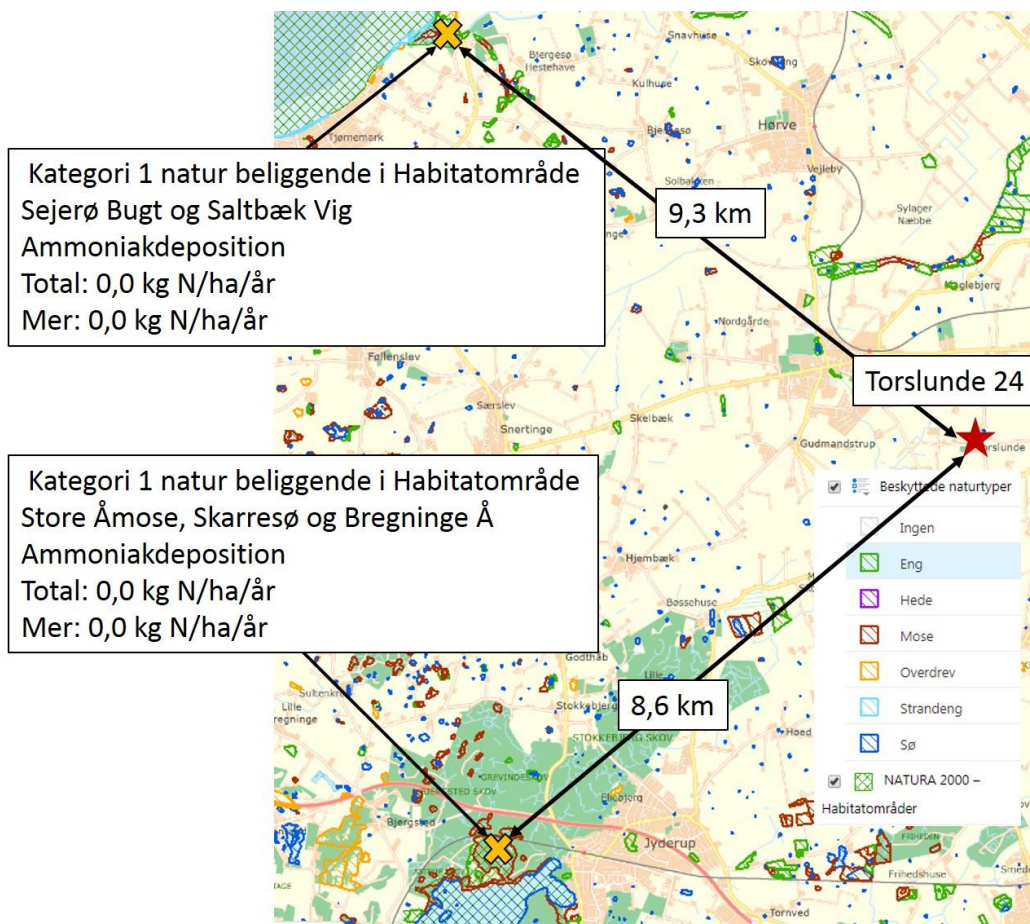
Total- og merdepositionen for det ansøgte er 0,0 kg N/ha/år til kanten af begge natura 2000 områder. Ligeledes er depositionen til naturområder beliggende i Natura2000 området 0.0 kg N/år

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- natur omfatter krav til en maksimalt tilladt totaldeposition på 0,7, 0,4, eller 0,2 kg N/ha/år. Hvilken af grænserne, der konkret vælges afhænger af, om der er 0, 1 eller flere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition fra anlægget ligger under laveste beskyttelsesniveau. I vurderingen af depositionen er det derfor ikke nødvendigt, at tage hensyn til antallet af andre husdyrbrug i nærheden. Kravet til totaldeposition fra anlægget er dermed overholdt.

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen ikke indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet eller dets udpegningsgrundlag (kategori 1 natur).

Da alle andre habitatområder ligger længere væk fra anlægget, vurderer kommunen, at udvidelsen heller ikke indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af andre habitatområder og deres udpegningsgrundlag, idet ammoniakdepositionen vil være mindre eller den samme som for ovenstående område.

Figur 3 placering af husdyrbruget Torslunde24 i forhold til nærmeste Habitat områder og Kategori 1 natur. Afstand og deposition framgår af figuren

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor Natura 200-områder (højmoser, lobeliesøer, heder (større end 10 ha) og overdrev (større end 2,5 ha).

6,2 km syd/vest for anlægget ligger den tættest kategori 2 natur som er et overdrev Total depositionen er 0,0 kg N/ha/år (figur 4).

Totaldeposition af ammoniak på kategori 2 natur må ikke overstige 1,0 kg N/ha/år.

Med baggrund i dette er det Holbæk Kommunes vurdering husdyrbruget ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af kategori 2-natur.

Kategori 3 natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur. Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove. Anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 kan også blive påvirket af ammoniakdeposition, og der kan ske ændring af naturtypens tilstand.

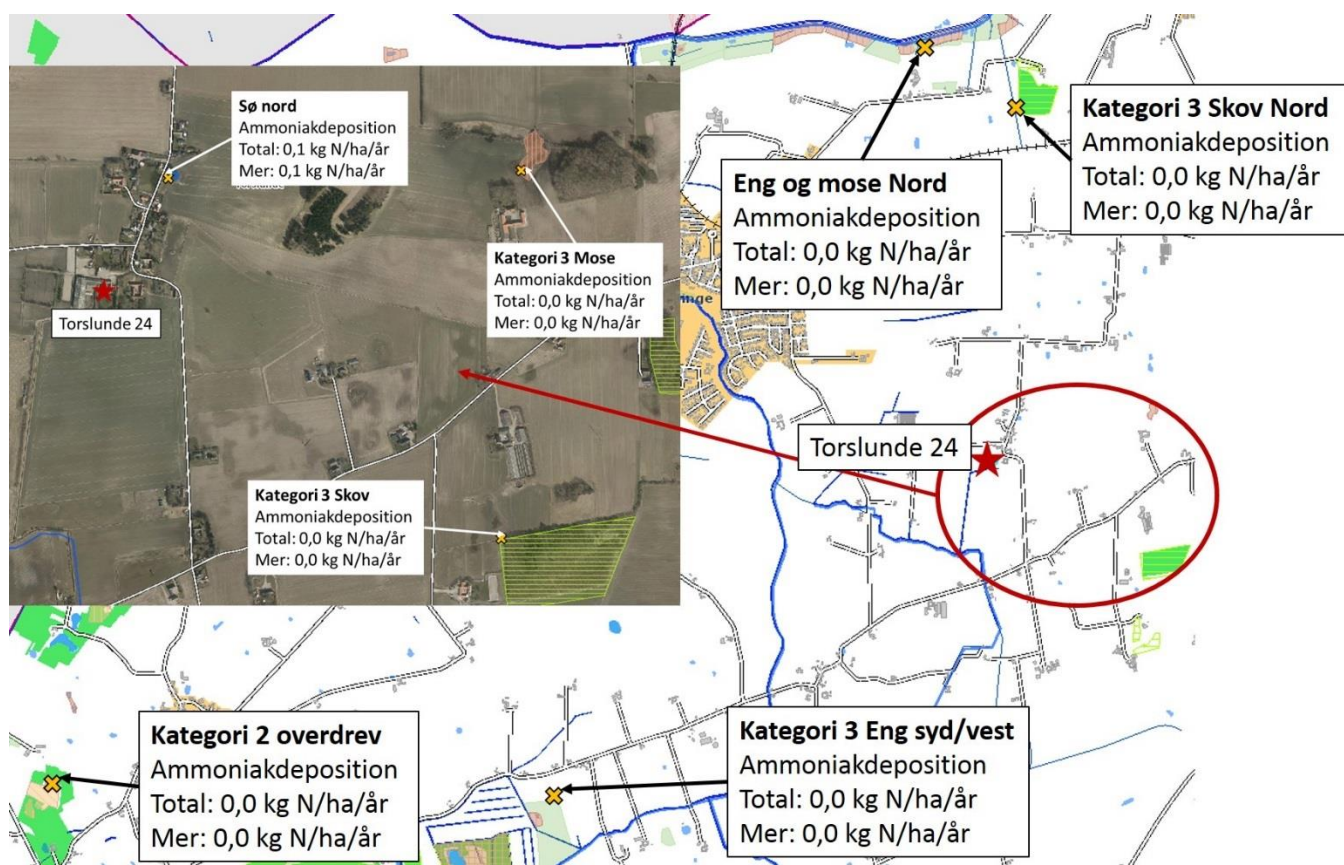
Kommunen skal derfor vurdere, om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer af såvel kategori 3-natur og anden § 3 beskyttet natur.

For kategori 3-natur skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Den nærmeste kategori 3 natur fremgår af figur 4, det drejer sig om en mose 1 km øst for anlægget og en potentiel ammoniakfølsom skov 1 km syd/øst for anlægget. Merdepositionen er til begge områder 0,0 kg N/ha/år. De resterende Kategori 3 områder længere væk har ligeledes en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år fremgår af figur 4. Merdeposition til kategori 3-natur ligger derfor under afskæringskriteriet.

For anden § 3 beskyttet natur- Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage noget, der afstedkommer ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Medfører en ændring af dyrehold merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen.

300 m nord for anlægget ligger en lille sø (figur 4) total depositionen er 0,1 Kg N/ha/år og merdepositionen er 0,1 kg N/ha/år. De resterende småvandhuller ligger væsentligt længere væk. På denne baggrund vurderer kommunen, at merdeposition af ammoniak ikke vil give anledning til væsentlig tilstandsændring af søerne og vandhullerne.

Figur 4 placering af naturpunkter og udregninger af ammoniak deposition, til kategori 2, kategori 3 og anden beskyttet natur. Den røde stjerne angiver landbrugets placering.

Det er Holbæk kommunes vurdering at, ved overholdelse af vilkårene i denne tilladelse samt overholdelse af den generel lovgivning, kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke den omkring liggende natur negativt.

Bilag IV-arter

På habitatdirektivets bilag-IV er der listet en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen har foretaget en vurdering af hvorvidt

dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte.

Arter, der potentielt kan findes i Holbæk Kommune, fremgår af nedenstående tabel 6. En stor del af de bilag IV-arter, hvis yngle- og rasteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes primært ved de våde naturtyper.

Tabel 6: Bilag IV arter i området

Bilag IV art	Foretrukken ynglehabitat
Markfirben	Typisk solvendt skråning med veldrænedede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter ex. sandede bakkeområder, grusgrave, heder, stendiger og sydvendte skråninger.
Spidssnudet frø	Vandhuller som indgår i sammenhængende naturområder især enge og moser.
Springfrø	Vandhuller.
Klokkefrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rug undervands- eller flydebladsvegetation.
Strandtudse	Lavvandede, lysåbne, udtørrede vandhuller og markoversvømmelser.
Grønbroget tudse	Lysåbne vandhuller og markoversvømmelser med ringe eller ingen vegetation.
Løvfør	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rig undervands- og flydebladsvegetation.
Løgfrø	Lysåbne, vegetationsrige vandhuller med rent vand.
Stor vandsalamander	Lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Mygblomst	Fugtige enge og i moser med kalk i jorden. Kan også findes i fugtige lavninger i klitter og i frodige rørsumpe. Især findes den på steder nær kysten. I Holbæk Kommune er den kun registreret på Orø.

Kommunen har ikke kendskab til, at der i nærheden af anlægget findes ynglende eller rastende bilag IV arter. Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i området.

Kommunen har i ovenstående afsnit vurderet, at den ansøgte drift ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende naturtyper. Bevaringsstatus for eventuelle bilag IV-arter må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rastepladser ikke påvirkes. Kommunen vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

Andre gener - fluer, rotter, støv, støj, transport

Ved et anlæg til husdyrhold der ligger bolignært, er det specielt vigtigt at være opmærksom på, at der ikke opstår lugt- og fluegener for beboere tæt på husdyrbruget. Det vurderes, at husdyrbruget ikke vil give anledning til lugtgener, jf. afsnit om lugtbidrag. Det er vigtigt at forebygge flueplager i forbindelse med anlægget. Det gøres bl.a. ved hensigtsmæssig gødningshåndtering og god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester.

Fluer

Ansøger oplyser, at der dagligt tilføres husdyrgødning på møddingpladsen. Det oplyses desuden, at regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr og fluer. Der anvendes fluebekæmpelse i det omfang, der er nødvendigt.

Fluer opformerer i foderrester og gødning der henligger. Opformeringen af fluer sker typisk i stald og lager. Det er derfor vigtigt, at der på ejendommen er stor fokus på at forebygge, at fluer udklækkes og opformerer. Det vil sige, at sker der opformering af fluer i stalde mv, skal der foretages fluelarvebekæmpelse især i sommerperioden. Bokse, løsdrifts- og gangarealer samt alle øvrige områder hvor der kan afsættes gødning og foderrester, skal rengøres dagligt. Hvis der er fluegener, skal bokse hvor der sker opformering oftere tømmes helt for gødning/dybstrøelse, det vil sige mindst en gang om ugen.

Der skal ifølge nuværende generelle krav ske overdækning af møddingpladsen straks efter udlægning af fast husdyrgødning/dybstrøelse. Ved udlægning af kompost i markdepot skal oplaget ligeledes overdækkes straks efter udlægningen. Overdækningen skal være af tætsluttende og vandtæt materiale.

Idet husdyrbruget er beliggende tæt på samlet bebyggelse, stilles der skærpede vilkår til renholdelse af ejendommen for gødningen og foderrester, samt fluebekæmpelse. Der skal føres logbog over fluebekæmpelsen og dokumentation for indkøbt bekæmpelsesmidler skal gemmes i 5 år og sammen med logbogen kunne forevises ved tilsyn. I bilag 7 er der et eksempel på en logbog, men der må gerne laves egen optegnelse i kalender, egen bog eller lignede, så længe det ved tilsyn kan dokumenteres, om der foretages fluebekæmpelse, herunder hvornår, hvor og med hvilke midler der bekæmpes med. Foretages den samme rutine i f.eks. sommerperioden kan det i logbogen noteres, at der mellem periode x til x f.eks. ugentligt strøes ca. x mængde x i hver boks/staldafsnit x mv. Det er vigtigt at beskrivelsen passer til den i praksis daglige drift.

Rotter

Ansøger oplyser, at opstår der problemer med rotter, vil disse blive bekæmpet med det samme.

Det vurderes, at stalde, foderlagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret tilstand for ikke, at give rotter gode levedmuligheder. Hvis der konstateres rotter på ejendommen, skal det anmeldes til kommunen, der kan foretage den nødvendige rottebekæmpelse.

Transport

Ansøger oplyser:

	Før	Efter
Foder/halm/ strøelse/diverse	ca. 1-2 lastbiler om ugen.	ca. 2-3 lastbiler om ugen. <i>Langt de fleste transporter kan effektiviseres.</i>
Transport af heste til og fra stutteri / hestepension.	ca. 1-2 personbiler m. hestetrailer, (eller lille lastbil) om dagen.	ca. 2-4 personbiler m. hestetrailer, (eller lille lastbil) om dagen.
Personbiler til og fra ejendommen (hesteejere og ejere mv.)	ca. 10-20 personbiler om dagen	Ca. 20-30 personbiler om dagen

Figur 5: udklip fra ansøgningen vedrørende transporter

Transport til og fra ejendommen sker via indkørsel fra Torslunde og overkørsel til parkeringsplads fra Torslundevej til husdyrbruget. Der vil være transport med hestetrailer og biler vedrørende pensionsdriften via begge tilkørselsveje. Levering af foder/halm/diverse vil ske med lastbiler via til- og frakørselsvejen fra Torslunde.

Figur 6. Kort med angivelse af til- og frakørselsvej til husdyrbruget. Overkørsel til Torslundevej forudsættes at etableringen kan lovliggøres af Vej og Trafik.

Overkørslen til Torslundevej er etableret uden forudgående tilladelse omkring 1996-1998. Ansøger har ansøgt om lovliggørelse af denne overkørsel. VBAF-Vej- og Trafikafdeling har vurderet ansøgningen og de har ikke bemærkninger til den etablerede overkørsel. Overkørslen har ligget hvor den ligger i mere end 20 år. Kommunen her siden etableringen ikke registreret et uheld eller fået henvendelse om trafikikkerhed. Der er desuden ikke noget ved de fysiske forhold, der giver anledning til bekymring for sikkerheden. Overkørslen kan hermed lovliggøres.

Ansøger har oplyst, at der efter anmeldelsen vil kunne ske en mindre forøgelse af transporten til og fra husdyrbruget.

Det vurderes, at de fastsatte vilkår til gener, herunder støj og transport er tilstrækkelige til at minimere eventuelle gener hos de omkringboende.

Støj mm

Ansøger oplyser, at aktiviteten omkring anlægget vil overholde Miljøstyrelsens støjkraav.

Støjkilder	Før	Efter
Dyreholdet	Der er daglig drift på ejendommen med hesteejere og heste. Aktiviteten er hovedsageligt om eftermiddagen alle dage.	Det forventes ikke at støjniveauet fra dyr og mennesker vil blive øget væsentligt.
Transporter til og fra ejendommen	Se beskrivelsen under transport.	Der vil blive en mindre forøgelse af transport til og fra ejendommen. Det forventes ikke at den øget transport vil give øget støjgener, da transporterne kommer jævnt fordelt over dagen.
Interne maskiner, traktor o.lign.	Der er en daglig drift med servicering af banerne, udmugning mv.	Der vil blive en øget drift med maskiner, men det forventes ikke at give øget gener udenfor ejendommens område. For at begrænse støjgener kontrolleres og serviceres maskiner og mekaniske installationer jævnlgt.

Figur 7 Udklip fra ansøgningen vedrørende støjkilder fra husdyrbruget.

Støjende aktiviteter vil typisk foregå i dagtimerne, og vil primært være brugerens aktivitet i og omkring hestestaldene.

Holbæk Kommune vurderer, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for nabobeboelser.

Kommunen vurderer, at støjen fra vedvarende støjkilder ikke vil overstige de af Miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

Når der vurderes på støjgener, skal der tages højde for al støj fra virksomheden – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj vil derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, og ikke støj fra for eksempel markdriften.

Det vil desuden være en fordel for omkringboende, at gene ikke strækker sig over en lang periode, men begrænses til en kortere og mere intensiv periode.

Da ejendommen ligger nær samlet bebyggelse, vurderer kommunen, at der for at mindske eventuelle støjgener skal stilles vilkår om, at egne transport til og fra ejendommen udelukkende må finde sted på hverdage i tidsrummet fra kl. 7.00 –18.00. Der fastsættes generelle støjvilkår samt at porte og døre så vidt muligt holdes lukket således støj og lysgener fra anlæg, brugere og dyr begrænses.

Kommunen stiller vilkår om, at driften af husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige støjgener udenfor ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, har kommunen stillet vilkår, der sikrer, at kommunen kan meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger, som minimerer generne. Ved vurdering af støjgeners væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Støv

Ansøger oplyser at udendørsarealer vandes efter behov.

Der forventes ikke væsentlige støvgener fra driften, men for at sikre eventuelle støvgener hos naboerne fra folde eller andre arealer i særlig tørre sommerperioder, fastsættes der vilkår om at folde ikke må benyttes hvis støvet herfra er til gene for naboerne. Foldene kan eventuelt vandes så meget at de ikke støver.

Dødedyr

Ansøger oplyser, at døde dyr normalt ikke forekommer på ejendommen. Hvis det sker, vil det døde dyr blive afhentet af DAKA hurtigst muligt.

Opbevaring af døde dyr skal overholde Bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr (Bek nr. 558 af 01/06/2011). Desuden skal opbevaring af døde dyr finde sted på egen matrikel.

Affald

Ansøger oplyser at husdyrbruget har følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Forbrændingseget affald (papirssække, emballage etc)
- Deponeringseget affald
- Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald forefindes normalt ikke på ejendommen men i tilfælde af sådanne fraktioner vil det sorteres og bortskaffes til kommunal modtagestation. Farligt affald sorteres og opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ved bortskaffelse af affald og eventuelt farligt affald skal det til enhver tid gældende affaldsregulativ for Holbæk kommune overholdes.

Bilag

Bilag 1: Oversigtstegning over staldafsnit 1-5, gødningslager samt andre driftsbygninger

Bilag 2: Skitsetegning med angivelse af produktionsareal i staldafsnit 1,2 og 5

Bilag 3: Situationsplan over ejendommen

Bilag 4: Staldafsnit 5, Plantegning over nudrifts arealer

Bilag 5: Staldafsnit 2, Plantegning over nudrifts arealer

Bilag 6: Eksempel på logbog til fluebekæmpelsen på husdyrbruget

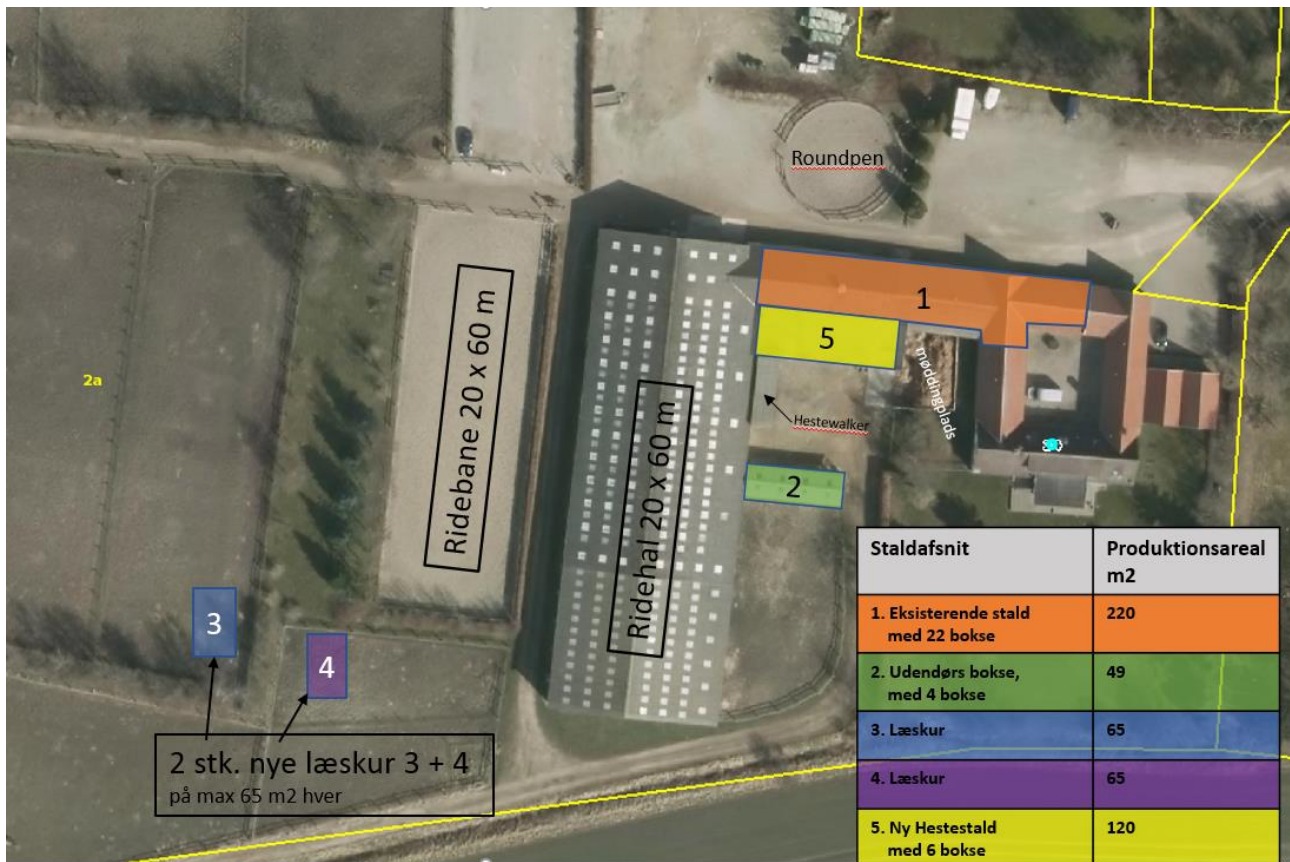
Bilag 1:

Slisagergard,
Torslunde 24
4520 Svinninge

Oversigtstegning over staldafsnit 1-5, gødningslager samt andre driftsbygninger.

Tilladelse til flex-/dyregruppe: Alle Kvæg, Heste, Får og Geder med

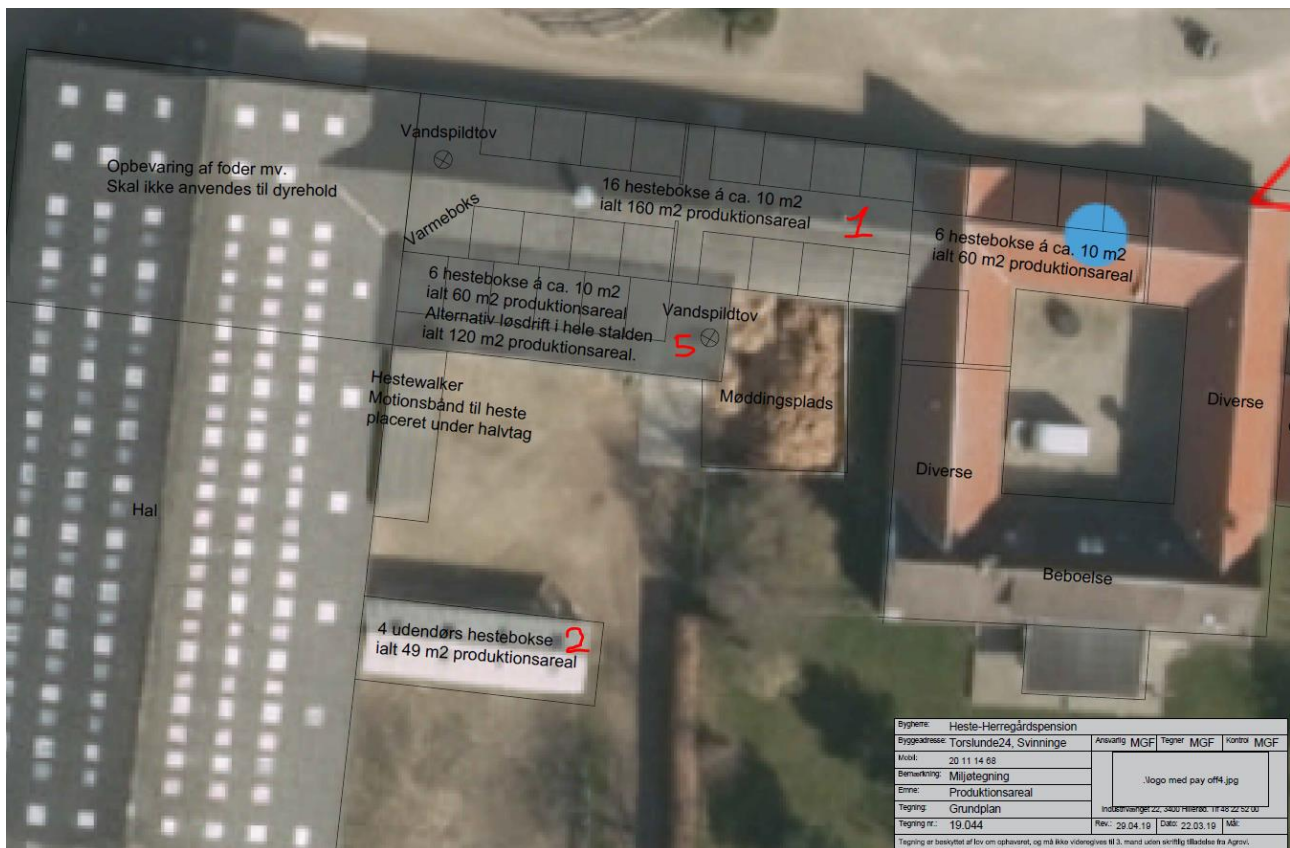
519 m² produktionsareal i alt på ejendommen fordelt på de 5 staldafsnit.

Bilag 2:

Skitsetegning med angivelse af staldafsnit 1,2 og 5

Slisagergard,
Torslunde 24
4520 Svinninge

Bilag 3:

Situationsplan over ejendommen Torslunde 24, 4520 Svinninge.

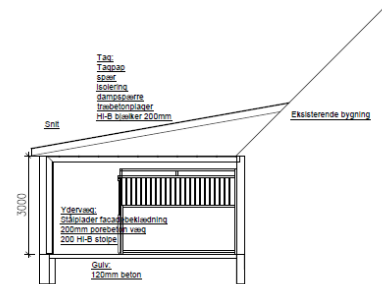
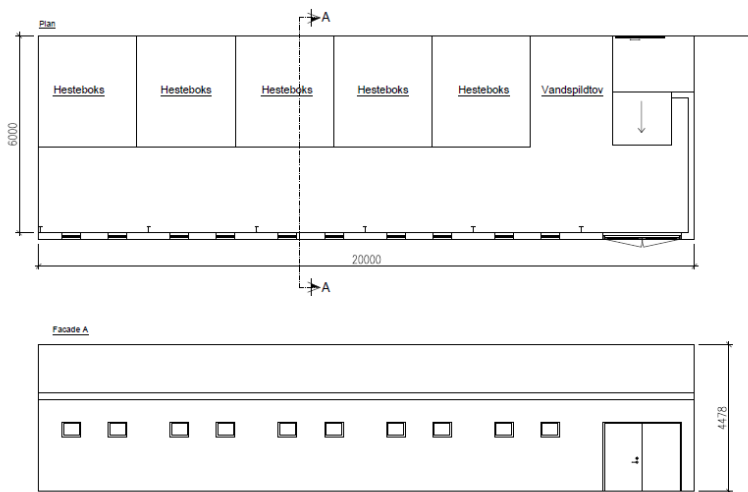

Bilag 4:

Staldafsnit 5: Nudrift indretning af tilbygning til eksisterende stald med 6 bokse og vandspiltov

Torslunde 24,
4520 Svinninge.

Udvidelse af stald med 6 bokse

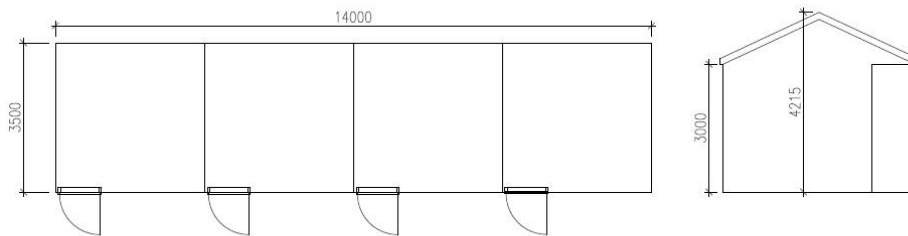
Ejernes:	Heste-Hemegårdspension	Ansvarig:	MGF	Tegner:	PML	Kontor:	MGF
Byggeadresse:	Torslunde 24, Svinninge						
Mønst:							
Bemærkning:							
Emne:	Lovligørelse						
Tegning:	Udvidels stald med 6 bokse	Indstørrelse: 22:300 H1884 T188 22 32 00					
Tegning nr.:	19.049.01.03	Rev.:		Date:	15-04-19	MÅ:	1:100
Tegning er beskyttet af lov om ophavsret, og må ikke videregives til 3. mand uden skriftlig tilladelse fra Agrovi.							

Bilag 5:

Staldafsnit 2: Nudrift indretning af etableret udebokse, 4 stk. hestebokse.

**Torslunde 24,
4520 Svinninge.**

4 Udebokse

Buherre:	Heste-Herregårdspension		
Buadresse:	Torslunde 24, Svinninge	Ansvarlig MGF:	Træner PML Kontrol MGF
Mødt:		 Dansk Institut for Jordbrug og Jordbrug Industrivej 22, 3450 Vinderslev, Tlf: 46 22 12 50	
Bemærkning:	Udebokse		
Emne:	Lovigørelse		
Træning:	4 Uderbokse		
Træning nr.:	19.049.01.04	Rev.:	Date: 15-04-19 Må: 1:75
<small>Tegning er beskyttet af lov om ophavsret, og må ikke videresendes til 3. mand uden skriftlig tilladelse fra Agrovi.</small>			

